

Bedrijven en bevolking

Auteur(s):

CBS

*Dit artikel is gecoördineerd door W. Kloek van de sector nationale rekeningen van het CBS***Verschenen in:**

ESB, 85e jaargang, nr. 4260, pagina 511, 16 juni 2000

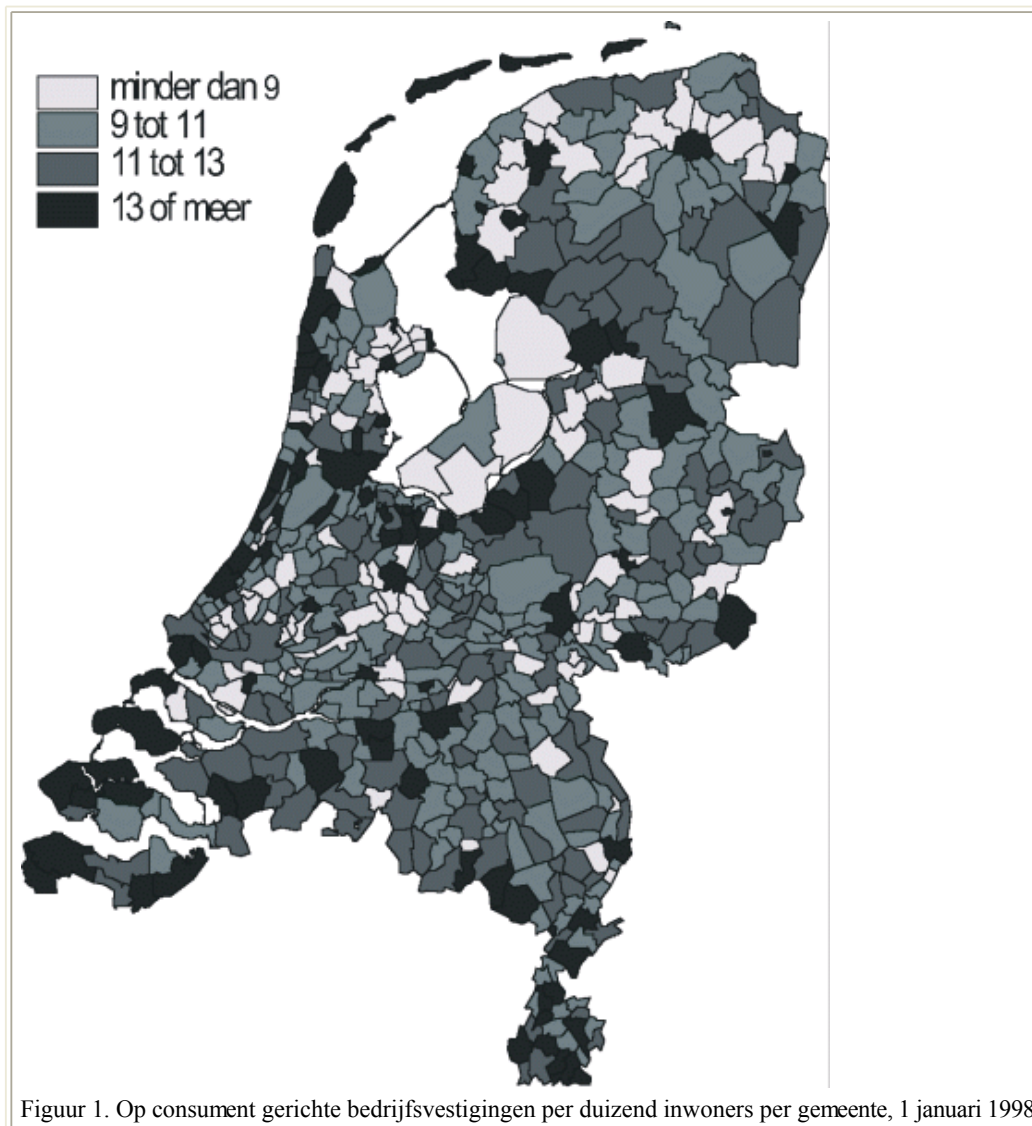
Rubriek:

Statistiek

Trefwoord(en):

economie, samenleving

Sommige bedrijven richten hun aanbod in eerste instantie op andere bedrijven. Dit geldt bijvoorbeeld voor de industrie, de groothandel en de zakelijke dienstverlening. Andere bedrijven richten zich direct op de consument. Dit geldt bijvoorbeeld voor bedrijven in de detailhandel, de horeca en de persoonlijke dienstverlening (kappers, pedicures, fitnesscentra en dergelijke). De regionale spreiding van op consumenten gerichte bedrijven zal in het algemeen aansluiten bij de spreiding van de klantenkring. Er blijken echter grote verschillen te zijn in de verhouding tussen het aantal vestigingen van bedrijven en de lokale klantenkring. Zie [figuur 1](#)

Aantrekken van consumenten

Gemeenten met veel op consumenten gerichte vestigingen in verhouding tot de lokale klantenkring (de inwoners van de gemeente) trekken klanten van buiten aan. Dit geldt voor de regionale winkelsteden en eveneens voor de bekende vakantiegebieden. Deze laatste

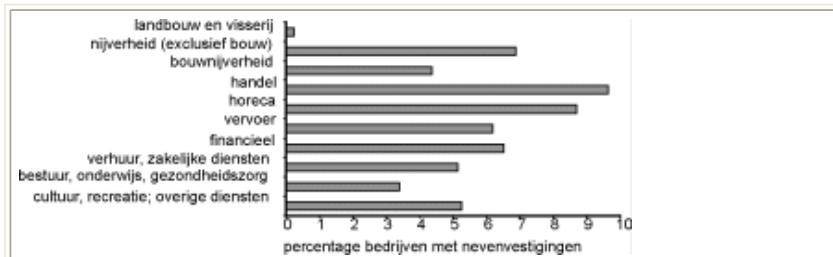
groep scoort het hoogst: Vlieland, Ameland, Terschelling, Schiermonnikoog en Sluis-Aardenburg hebben zelfs meer dan 35 vestigingen per duizend inwoners. Andere bekende toeristengemeenten, zoals Valkenburg aan de Geul en Zandvoort, hebben een score van meer dan twintig. De lijst wordt vervolgd door gemeenten met meer dan veertigduizend inwoners, zoals Amsterdam, Roermond, Venlo, Maastricht en Hilversum. Het aantal vestigingen per duizend inwoners ligt in deze gemeenten tussen negentien en vijftien.

Verlies van consumenten

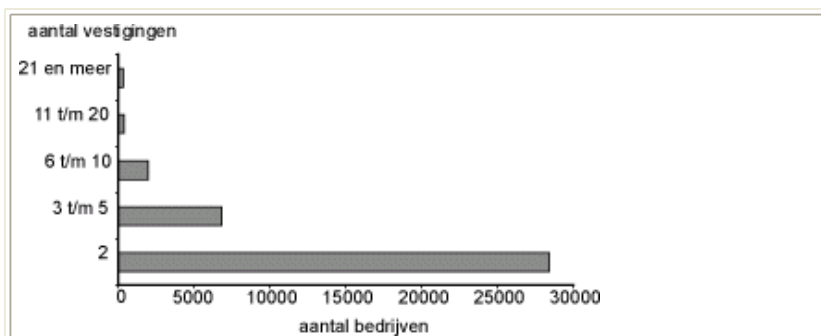
Een relatief laag aantal op consumenten gerichte vestigingen betekent meestal dat voor deze voorziening van een omliggende grote gemeente gebruik wordt gemaakt. Zo hebben de landelijke gemeenten ten noorden van Groningen weinig op consumenten gerichte vestigingen. Hetzelfde geldt voor forensengemeenten zoals Houten, Duiven, Zoetermeer, Dronten, Almere, Spijkenisse, Heemskerk en Nieuwegein.

Nevenvestigingen

De consumentenmarkt is lokaal beperkt. Bedrijven die willen doorgroeien, kunnen dit alleen doen door nevenvestigingen te openen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat in de (detail)handel en in de horeca de meeste bedrijven met nevenvestigingen voorkomen (zie [figuur 2](#) en [figuur 3](#)).

Figuur 2. Percentage bedrijven met nevenvestigingen naar branche, 1 januari 1998a

Figuur 3. Bedrijven met nevenvestigingen naar aantal vestigingen, 1 januari 1998a

De meeste bedrijven bestaan uit één vestiging. Op 1 januari 1998 waren er ruim 670 duizend bedrijven, minder dan veertigduizend hiervan hadden een nevenvestiging. Binnen deze groep was het aantal vestigingen ook weer zeer scheef verdeeld: meestal was er maar één nevenvestiging, maar er zijn 340 bedrijven met meer dan twintig vestigingen.